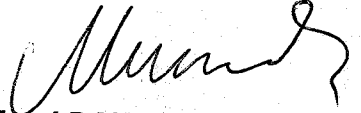

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 23.07.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Cezaevlerinde devam eden hak ihlallerine ilişkin kalıcı bir çözüm üretilmemiş olup bilhassa hasta mahpusların durumu son derece can yakıcı boyutlara varmıştır. Özellikle hasta mahpusların tedavilerinin engellenmesi yaşanan başlıca hak ihlallerinden biridir. 2013 yılında yapılan yasal düzenlemeyle hasta mahpusları serbest bırakma kararı Adli Tıp Kurumu'na verildiyse de birçok hasta mahpus rapor beklerken yaşamını yitirmiştir. 23 yıldır cezaevinde tutulan ve atfedilen suçu işlemediği anlaşılmamasına rağmen serbest bırakılmayan ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan şuan Diyarbakır D Tipi Hapishanesi'nde ve 81 yaşındadır. Diyarbakır'ın Lice ilçesinde 22 Ekim 1993 tarihinde Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ı öldürdüğü iddiasıyla müebbet hapis cezası alan ve davanın tek tutuklusunu da Mehmet Emin Özkan'dır. Bahse konu dava dosyası bozulmuş ve 2015 yılından beri yeniden yargılama başlatılmış ise de olayla ilgisinin olmadığı açığa çıkmasına rağmen halen serbest bırakılmamaktadır. Özkan'ın sağlık durumu ise günden güne kötüleşmektedir. Özkan hakkında daha önce hapishanede kalamaz raporu veren Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi, 27 Mart 2019 tarihli Sağlık Kurulu raporunda, Özkan'ın engelli durumunu tamamen ortadan kaldıran bir karar vermiş olup kurum kendisi ile çelişmektedir. Kurul, 4 yıl önce verdiği raporun aksine, Kardiyoloji, KBB, Nefroloji, Nöroloji ve Psikiyatri olmak üzere 5 ayrı doktorun muayenesine rağmen yüzde sıfır engel durumuyla, 'Cezaevinde kalabilir' demiştir. Ancak Mehmet Emin Özkan'ın yaşı ve hastalıkları nazara alındığında raporun ne denli yanlı hazırlandığı ve yaşam hakkı ihlaline neden olacak derin çelişkiler barındırdığı açıktır.

Bu bağlamda;

- 1- Mehmet Emin Özkan hakkında daha evvel verilen ve engel durumunu belirten rapor yerine cezaevinde kalabilir şeklinde yeni rapor düzenlenmesinin amacı nedir?

- 2- Mehmet Emin Özkan, 81 yaşında ve ağır hasta olduğu halde neden hala cezaevinde tutulmaktadır?
- 3- Ağır hasta ve yaşlı mahpusların cezaevinde tutulmasının kamusal yararı nedir? 23 yıldır cezaevinde olan ve sağlık durumu son derece kötü olan bir kimsenin cezaevinde bulundurulması ile ne amaçlanmaktadır?
- 4- Mehmet Emin Özkan ve onun gibi ağır hasta mahpuslar cezaevinde tutularak aynı zamanda topluma gözdağı mı verilmektedir?
- 5- Mehmet Emin Özkan'ın ağır hastalığına rağmen cezaevinde bulundurulması aynı zamanda Özkan'ın yakınları açısından manevi eza teşkil etmiyor mu?
- 6- Hastane raporları ile Adli Tıp Kurumu raporları arasındaki çelişkinin kaynağı nedir?
- 7- Daha evvel Sise Bingöl örneğinde olduğu üzere hastanelerin verdikleri rapor ile Adli Tıp Kurumu tarafından düzenlenen rapor arasındaki farklılığın nedeni ATK'nin bağımsız olmamasından mı kaynaklanmaktadır?
- 8- ATK, hasta mahpuslarla ilgili verdiği kararlarda neden taraflıdır?
- 9- ATK'ye hasta mahpuslar ile ilgili başvurularda ne yönde karar vereceğine ilişkin talimat verilmekte midir?
- 10- Bakanlığınız verilerine göre 2019 yılı itibarıyla Türkiye genelindeki cezaevlerinde bulunan hasta mahpusların sayısı kaçtır? Hasta mahpusların cezaevlerine, tutukluluk ve hükümlülük durumları ile yaşa ve cinsiyete göre dağılımı nasıldır?
- 11- Bakanlığınız verilerine göre cezaevlerinde bulunan hasta mahpusların hastalıklarına ve hastalıklarının derecelerine göre bir çalışma yapılmış mıdır? Şayet böyle bir çalışma yapıldı ise elde edilen bulgular nelerdir?
- 12- İktidarınız müddetince cezaevinde yaşamını yitiren mahpus sayısı nedir? Cezaevindeyken yaşamını yitiren mahpusların cezaevlerine, tutukluluk ve hükümlülük durumları ile yaşa ve cinsiyete göre dağılımı nasıldır?
- 13- Tek başına yaşamını idame ettiremeyeceği sağlık raporu ile tespit edilen hasta tutuklu ve hükümlüler, neden tahliye edilmemektedir? Bu mahpusların cezaevinde tutulmaları hangi amaca hizmet etmektedir?
- 14- Türkiye neden ve hangi dayanakla hasta hakları çerçevesinde "hasta insanın" tıbbi müdahale ve tedavi olanaklarını cezaevindeki mahpuslar için kısıtlamaktadır?
- 15- Ağır hasta mahpusların tahliyelerinin sağlanmasına dair bir gündeminiz olacak mıdır?
- 16- Mevcut hasta mahpusların "hasta hakları" ve "sağlığa erişim hakkı" çerçevesinde tedavilerinin yapılması ve iyileşme koşullarının sağlanmasına ilişkin bir çalışma yürütülmesi gündeminizde olacak mıdır?
- 17- Hasta mahpusların durumuna ilişkin verilecek olan kararlarda ATK'nin tek yetkili olmasından kaynaklı sorunların giderilmesi adına diğer hastane raporlarının da kabulüne yönelik bir çalışma yapılacaktır mıdır?